

Vianen, 01-05-2012

VVE beleidsplan Peuterspeelzaal KLIMOP

VVE beleidsplan Peuterspeelzaal KLIMOP

1. Voorwoord

Voor ons ligt het eerste VVE beleidsplan van peuterspeelzaal KLIMOP. In september/oktober 2011 zijn wij gestart met het uitvoeren van VVE beleid voor de gemeente Vianen, nadat de Stichting Peuterspeelzalen Vianen haar activiteiten plotseling beëindigde. Wij troffen een verwaarloosde organisatie aan en zijn met medewerking van een deel van het ontslagen personeel van SPV in de zomervakantie aan de slag gegaan om aan zoveel mogelijk randvoorwaarden te voldoen om VVE uit te kunnen voeren. De constructieve samenwerking met de gemeente verdient hier een speciale vermelding.

Er werd gewerkt met de Piramide methode; dit is gecontinueerd. De grootste verandering is het samenvoegen van reguliere- en doelgroeppeuters. Er zijn voor- en nadelen van dit soort gemengde groepen. Uit pedagogisch en sociaal oogpunt maar zeker ook in het kader van efficiency en bekostiging is gekozen voor deze werkvorm. Nu kan geconstateerd worden dat ouders, team en bestuur tevreden zijn en op deze manier willen blijven werken.

Het aantal peuters wat de peuterspeelzalen bezoekt is teruggelopen en zal nog verder teruglopen. In hoeverre deze terugloop te maken heeft met landelijke ontwikkelingen, de doorgeleiding van doelgroepkinderen of de verwaarloosde organisatie is niet uit te kristalliseren. Inmiddels zijn er goede afspraken over de doorgeleiding en heeft KLIMOP zich weer kunnen profileren als betrouwbare partner en professionele organisatie.

KLIMOP wil zich profileren als professionele voorschool en realiseert zich dat aan vele voorwaarden voldaan moet worden. Helaas constateren wij ook dat de toegenomen regeldruk veel tijd in beslag heeft genomen en zal blijven nemen. De belangrijkste motivatie is en blijft de zorg voor alle peuters en met name de doelgroeppeuters, waarbij wij ons realiseren dat wij in de huidige tijd verantwoording af zullen moeten blijven leggen over onze behaalde resultaten van onze activiteiten en de ingezette gelden. Kwaliteitscontrole heeft en houdt de aandacht, maar er zou een betere balans moeten zijn tussen de praktijk en de controle op wet- en regelgeving.

Team en bestuur KLIMOP

2. Algemene informatie

Bestuursvorm

KLIMOP is een stichting, die de directiewerkzaamheden uitbesteedt.

Locatie

KLIMOP heeft twee locaties, te weten De Looch 11 in het Monnikenhof en Hazelaarstraat 1 in De Hagen beide in Vianen. Beide locaties worden gedeeld met de BSO. De locatie De Hagen zal op niet al te lange termijn zijn intrek nemen in de te bouwen Brede School in De Hagen. Voor locatie Monnikenhof wordt gezocht naar een meer representatieve ruimte voor alleengebruik.

Groep

- Maximaal aantal peuters 16.
- In De Hagen zijn er elke dag 2 ochtendgroepen en op vrijdagmiddag 1 groep.
- In de Monnikenhof draait elke dag 1 groep.
- De reguliere en doelgroeppeuters worden zoveel mogelijk verspreid in de groepen ingedeeld.
- Er werken vaste leidsters op de groepen; de peuters zien in principe altijd dezelfde leidsters, maar maximaal 3.
- Kinderen die deelnemen aan Piramide bezoeken de peuterspeelzaal 4 dagdelen en zijn minimaal 2.5 jaar oud bij instroom.
- Reguliere peuters kunnen vanaf 2 jaar de peuterspeelzaal bezoeken; het aantal dagdelen staat vrij.
- Er wordt niet gewerkt met vrijwilligers.
- Inval wordt intern geregeld.

Kwalificatie personeel

- Alle leidsters zijn in het bezit van de basiskwalificatie (MBO3 SPW of gelijkwaardig).
- Alle leidsters zijn in het bezit van EHBO
- Alle leidsters zijn in het bezit van of in opleiding voor Piramide kwalificatie module II.
- Alle leidsters spreken accentloos Nederlands.

Opleidingsplan

De opleidingen worden verzorgd door Eduniek.

Er is een opleidingsplan voor het schooljaar 2012/2013. Maandelijks komen alle leidsters bij elkaar onder begeleiding van de trainer van Eduniek. Zij krijgen praktijkopdrachten, theoretische kennis wordt overgedragen en er vindt (individuele) coaching op de groep plaats. Zes van de acht leidsters hebben een Piramide kwalificatie module I. Twee, later ingestroomde leidsters, krijgen een gecombineerde module I/II opleiding. Hiervoor is gekozen om de gezamenlijkheid te waarborgen en groepsdynamiek te bevorderen. Wij hebben ons daarbij gerealiseerd dat voor de onervaren, nog niet geschoolde leidsters deze instroom veel van hen vergt.

Financien

Over de bekostiging zijn goede afspraken gemaakt met de gemeente. In de eerste opzet werd gedacht aan een vergoeding per peuter. Omdat de voorziening te allen tijde in stand gehouden moet worden, was dit geen werkbaar concept. Nu doorgeleid worden. Op dit moment is de capaciteit toereikend en is de vergoeding kostendekkend. De begroting biedt ruimte voor reserveringen en afschrijving.

Externe contacten

KLIMOP staat middenin de Vianense samenleving en neemt o.a. deel aan het netwerk 12-.

Met het consultatiebureau is regelmatig overleg.

De GGD heeft onlangs een inspectie uitgevoerd, het rapport is gereed.

Aandachtspunt is het pedagogisch beleidsplan. Dit voldeed ten tijde van de controle nog niet aan de nieuwe wet- en regelgeving OKE. Inmiddels is een nieuw pedagogisch beleidsplan opgeleverd.

Met de beleidsambtenaar en de wethouder van de gemeente is veelvuldig en constructief overleg.

Uiteraard is er ook contact met de eerstelijns zorg, zoals logopedie en pedagogen. Met de logopedie zijn structurele afspraken over doorverwijzing. Over structurele ondersteuning wordt nagedacht.

De contacten met de basisscholen moeten, mede in het kader van de warme overdracht, versterken.

3. Voor- en vroegschoolse educatie.

a. Wettelijk kader

De Wet OKE is de wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie. Deze wet regelt de voorwaarden waaraan een peuterspeelzaal moet voldoen om VVE uit te mogen voeren. Te denken valt aan scholingsniveau leidsters, omvang van de groepen en huisvesting.

VVE wordt verzorgd door peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. De gelden worden door het Rijk ter beschikking gesteld aan gemeenten.

De gemeente heeft beleidsruimte om de VVE nader vorm te geven.

De toetsing vindt op twee niveaus plaats. Het wettelijk kader voor de kwaliteitsbeoordeling en de daarmee samenhangende beleids- en andere documenten wordt door de GGD gecontroleerd. De kwaliteit van de educatie wordt beoordeeld door de onderwijsinspectie.

b. Wat verstaan wij onder VVE

Ons programma is gericht op het gestructureerd en samenhangend stimuleren van de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling.

c. Doelgroep

Peuters 2 of 2,5 tot 4 jaar. Kinderen met een taal- of ontwikkelachterstand. De wettelijke kaders bepalen de doelgroep. De gemeente Vianen maakt gebruik van de diensten van het consultatiebureau voor de toeleiding van de doelgroeppeuters. KLIMOP zelf is dus niet verantwoordelijk voor de inhoudelijke toetsing of peuters aan de criteria voldoen.

d. Methode

Klimop gebruikt de Piramide methode.

Wat is Piramide?

Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Piramide is een totaalprogramma, wat opgebouwd is met projecten, en met alle aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden. Deze worden samen gebruikt. Door een slimme combinatie van uitdagende activiteiten krijgen kinderen van uit een veilige omgeving grip op de wereld. De methode is geschikt voor alle kinderen van 0 tot 7 jaar, van kinderdagverblijf tot peuterspeelzaal en ook nog tot en met groep 3 van de basisschool. Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, is er een tutorprogramma beschikbaar. En voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben zijn er activiteiten die bij de projectboeken zijn opgenomen. Piramide is ontwikkeld door Cito.

Inhoud Piramide methode

Kinderen ontdekken de wereld spelenderwijs. Met de uitdagende activiteiten wordt dit voor de kinderen een groot feest. Het initiatief om lekker te spelen en te leren ligt in eerste instantie bij de kinderen. Daarbij worden vier vaste stappen gevolgd:

Oriënteren: Deze stap gaat over het kinderen te laten richten op het thema en om ze in de sfeer te brengen. De activiteiten die uitgevoerd worden moeten zoveel mogelijk aansluiten bij ervaringen van de kinderen. Dit geeft de kinderen veiligheid en vertrouwen. Dit gebeurt altijd op een spelende manier.

Demonstreren: Dit is de eerste leerstap. Het doel van het demonstreren is om heldere voorbeelden te geven van het onderwerp, zodat je een stabiele basiskennis kan ontwikkelen. Bij het demonstreren speelt waarneming een belangrijke rol. Kinderen moet kunnen proeven, ruiken, voelen en vooral dingen zien, en zo stimuleer je dit.

Verbreden: Dit is bedoeld als begripsuitbreiding. Hierbij zoek je naar relevante kenmerken bij meerdere voorbeelden. Ze moeten helder zijn, maar mogen ook wel wat moeilijker. Hierbij komen ook de basisbegrippen weer aan bod en worden extra begrippen aangeboden. Bij verbreden wordt meer afstand genomen van het hier en nu.

Verdiepen: Verdiepen heeft als doel om het geleerd bij demonstreren en verbreden verder op eigen wijze toe te passen in nieuwe situaties. Zo leren de kinderen zelf dingen op te lossen en een stapje hoger abstract te leren denken.

Piramide is een totaalprogramma. Dat betekent dat er aandacht is voor acht ontwikkelingsgebieden. De acht ontwikkelingsgebieden zijn:

(1) Persoonlijkheidsontwikkeling

Zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, zelfcontrole en doorzettingsvermogen. Piramide legt de basis. Zo groeien kinderen op tot zelfstandige individuen.

(2) Sociaal-emotionele ontwikkeling

Leren omgaan met zowel de eigen gevoelens als die van anderen. Piramide stimuleert een sociale en emotioneel ontwikkelde persoonlijkheid.

(3) Ontwikkeling van de waarneming

Voelen, proeven, ruiken, zien en horen. Piramide stimuleert kinderen al hun zintuigen te gebruiken. Een belangrijke voorwaarde om de wereld te ontdekken.

(4) Taalontwikkeling en ontwikkeling van lezen en schrijven

Communiceren met kinderen én volwassenen, de woordenschat uitbreiden, interactief voorlezen. Piramide nodigt kinderen uit om te praten en bereidt ze voor op het leren lezen en schrijven. De taallijn VVE is in de Piramide-methode verwerkt.

(5) Denkontwikkeling en ontwikkeling van rekenen

Ordenen van kleuren en vormen, classificeren, seriëren, maar ook omgaan met getallen, tellen en vergelijken. Piramide bereidt de kinderen voor op het leren rekenen.

(6) Oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning

Benoemen van lichaamsdelen, de kamers in een huis, de buurt of op reis gaan. Met de thema's van Piramide exploreren kinderen de wereld om hen heen. Ook krijgen ze besef van volgorden waarin gebeurtenissen plaatsvinden.

(7) Motorische ontwikkeling

Grote en kleine motorische vaardigheden. Piramide laat kinderen springen, mikken en dansen, maar ook omgaan met stiften, potloden, schaar en bereidt kinderen tevens voor op het schrijven van letters en cijfers.

(8) Kunstzinnige ontwikkeling

Muzikale en beeldende ontwikkeling. Piramide stimuleert de creativiteit door samen muziek te maken en te beleven en door te dansen. De kinderen werken aan hun beeldende ontwikkeling door op een creatieve manier thema's als kleur, vorm, licht en ruimte bezig te zijn. Technisch leren ze diverse materialen hanteren, zoals klei, verf, papier of textiel, tot en met kleur, vorm, licht en ruimte.

e. Doelen

Het uiteindelijke doel is peuters zoveel mogelijk voor te bereiden op de basisschool. Ouderparticipatie is een subdoel.

4. Ouderbeleid

a. Participatie

- Oudermiddagen

Minimaal 5 x per jaar organiseert KLIMOP, al dan niet in samenwerking met het consultatiebureau, een oudermiddag. De oudermiddagen sluiten zoveel mogelijk

aan bij de thema's. De middag wordt geopend door een leidsters, die de aankomende thema's benoemd en uitlegt. Vervolgens is er een gastspreker, die een thema gerelateerd onderwerp bespreekt. Te denken valt aan hygiëne, voeding, feestdagen etc.

- Randen van de dag

Een van de belangrijkste momenten van ouderparticipatie is de start van de dag. De ouders brengen tegelijkertijd hun peuters in de klas. De kring staat klaar. Peuters gaan in de kring zitten en zingen, samen met de ouders, de liedjes van het thema. Het zijn voor de themaperiode telkens dezelfde, eenvoudig liedjes. Op andere dagen wordt in de kring het thema voorleesboek voorgelezen in aanwezigheid van de ouders.

Bij het ophalen volgt altijd een korte overdracht over het verloop van de ochtend/middag.

Informatiemomenten

Intakegesprek

Iedere ouder wiens kind aangemeld wordt voor de Piramidegroep krijgt een individueel intakegesprek. In dit gesprek wordt uitgelegd wat de methode inhoudt en wat er van de ouders verwacht wordt. Ouders ondertekenen een intentieverklaring dat de kinderen niet anders dan geoorloofd verzuimen, dat zij deelnemen aan de ouderparticipatie en thuis oefenen met de kinderen. Daarnaast spreken de ouders de intentie uit dat zij, waar mogelijk, een basisschool kiezen die de Piramide methode volgt. Bij regelmatig ongeoorloofd verzuim worden de ouders aangeschreven en gewezen op de getekende intentieverklaring.

Themabrief

Voor aanvang van elke thema krijgen de ouders een uitgebreide brief waarin uitleg gegeven wordt over het thema; de boeken en de liedjes worden benoemd en 'tips voor thuis'.

10 minuten gesprek

Na iedere toets worden de ouders uitgenodigd voor een 10 minutengesprek over de resultaten en worden tips meegegeven.

Stimulerende activiteiten voor thuis

Zie boven: de liedjes en het voorlezen. De brief bevat 'tips voor thuis'.

Boeken voor thuis

Ouders kunnen de thema voorleesboeken tegen kostprijs bestellen bij KLIMOP. Er zullen afspraken gemaakt worden met de bibliotheek om ervoor te zorgen dat deze boeken daar te leen zijn.

Peuterinformatie

Schriftelijke informatie over de thema's (zie boven)

10 minuten gesprek (zie boven)

a. Ondersteuning

Externe zorg

KLIMOP werkt nauw samen met het consultatiebureau en de logopedie. Met het consultatiebureau worden regelmatig de peuters besproken. Vaste momenten zijn bij doorverwijzing en driemaandelijks de kinderen die op wat voor manier dan ook 'achterblijven' of afwijkend gedrag vertonen.

Doorverwijzing naar andere ondersteuning gebeurt dan in samenspraak met consultatiebureau.

Specifieke opvoedingsproblemen

Indien gesignaleerd bij consultatiebureau of op psz. Wordt een handelingsplan opgesteld. Dit wordt met de ouders regelmatig geëvalueerd.

b. Kwaliteit Piramide

a. Werkwijze

Aan de hand van de methodeboeken wordt er een planning gemaakt. In de planning komen alle 'verplichte en aanbevolen' elementen terug. Er is een vaste dagindeling.

b. planning

Er wordt gewerkt met een planning waarin differentiatie op niveau mogelijk is. Dit gebeurt d.m.v. de zogenaamde kleine en grote groepen.

c. Inrichten lokalen

De lokalen worden per thema heringericht.

De inrichting is zoals de richtlijnen van Piramide (in belevingshoeken).

In de hal is een thematafel.

d. Thema activiteiten en materialen

Per thema wisselen de materialen. Er zijn themaboxen, met daarin aan het thema verwant speelgoed, decoratiemateriaal en knutselvoorbeelden).

Per thema worden diverse activiteiten uitgevoerd, ook conform Piramide. Dit kunnen knutselactiviteiten en/of spelactiviteiten zijn. Soms worden er externen uitgenodigd, of gaat de peuters buiten de peuterspeelzaal op onderzoek uit (bijvoorbeeld thema verkeer en/of lente).

5. Ontwikkeling, begeleiding en zorg

a. Observatie

Iedere peuter wordt meerdere malen geobserveerd, conform Piramide.

Daarnaast vinden er regelmatig niet geplande observaties plaats aan de hand van het gedrag of in het kader van het handelingsplan.

b. Toetsen

Conform Piramide. Iedere peuter wordt getoetst tussen 3 en 3.5 jaar en tussen 3.5 en 4 jaar. Gezocht wordt naar een relatief eenvoudige toetsingsmethode voor taal. Dit gebeurt in overleg met de logopedie.

c. Tutoren

Alle Piramidekinderen worden getutord. Dit gebeurt individueel en in groepen. De tutormomenten worden genoteerd in het dossier. De kinderen hebben een vaste tutor. Soms wordt er getutord in de klas, soms buiten de klas. Dit is afhankelijk van de situatie.

d. Handelingsplan

Als er aanleiding toe is (op verzoek consultatiebureau of aan de hand van observaties) wordt een handelingsplan gemaakt. Zie bijle.

e. Evaluatie

Wij evalueren aan het eind van het schooljaar uiteraard de resultaten van de kinderen. Daarnaast wordt gekeken hoe wij de methode toegepast hebben, wat knelpunten zijn in de methode, wat niet gelukt is en waarom niet. Daar komt een actielijst uit met verbeterpunten. Voorbeeld van een verbeterpunt is

het beter ordenen van de themamaterialen. Ander voorbeeld is het overleg met logopedie over een toetsmethode.

f. Effectmeting

Het blijft lastig het effect van Piramide te meten. Er is nog geen doorgaande lijn met de basisschool. Daarnaast kunnen wij geen verschil zien tussen reguliere en doelgroepkinderen omdat zij in gezamenlijke groepen zitten en dezelfde testen krijgen.

6. Kwaliteitszorg

a. Bewaking

De leidsters van de verschillende vestigingen gaan eens per jaar bij elkaar kijken hoe Piramide uitgevoerd wordt. Dit om te voorkomen dat er onbewust van de methode afgeweken wordt of dat er zaken onvoldoende uitgewerkt en opgepakt worden. Daarnaast moeten de uitgevoerde activiteiten op de planning afgetekend worden. Niet afgetekende activiteiten worden gemeld aan de coordinator met opgaaf van reden. Als er regelmatig afwijkingen zijn, wordt dit in een teamoverleg besproken en een verbeterplan wordt opgesteld.

b. Resultaten

De resultaten van de peuters worden vastgelegd in het dossier opgenomen. Bij tegenvallende of afwijkende resultaten volgt teambespreking en zo nodig wordt een handelingsplan opgesteld.

c. Controle

Eduniek zal gevraagd worden een offerte uit te brengen voor een jaarlijkse kwaliteitscontrole.

d. Audit

Een keer per jaar wordt een externe gevraagd een audit uit te voeren. Deze audit kan per jaar een ander aandachtspunt hebben, maar de grote lijnen komen in iedere audit terug. Het doel is het verschaffen van zekerheid aan het bestuur en derden (o.a. gemeente).

7. Doorgaande lijn

Volgt.

a. Piramide op de basisschool

b. Beleid voor doorstromen

c. Warme overdracht

d. Pedagogische uitgangspunten

e. Educatief handelen

f. Zorgbeleid

8. Beleidsvoornemens

- De doorgaande lijn conform de voorschriften vorm proberen te geven.
- Dit beleidsplan consequent toepassen.